

KARIN PETERS

Leven begint met liefde

HOOFDSTUK 1

Judith Reinderhof was de enige dochter van een dorpsonderwijzer. Ze nam daardoor in het dorp lang een wat bijzondere positie in. Als kind was ze er gelukkig. Zoals meer in kleine dorpen was haar vader, naast onderwijzer, ook lid van diverse besturen, zat hij in de plaatselijke kerkenraad en was hij zeer gezien.

Haar moeder bleef voor iedereen mevrouw Reinderhof. Haar vader was de meester en zij was Judy van de meester. Een leuk meisje om te zien met haar donkere haren en mooie grijze ogen. Ze had veel vriendinnen en pas later besepte ze dat het niet zozeer om haarzelf was, dan wel om de eer bij haar thuis te mogen spelen.

Als enig kind had Judith veel en mooi speelgoed, maar toch speelde ze liever bij een vriendinnetje uit haar klas, vooral bij Elles van de Reede, wier vader een boerderij had.

Het huis daar was enorm groot, vrij somber ook vergeleken bij het zonnige meestershuis, maar Judith was er dol op. In de grote schuur speelden ze dat de hooizolder een kasteel was en zij gevangen jonkvrouwen. Soms mocht Judith op het paard zitten. Een werkpaard was er allang niet meer, wel een rijpaard en zelfs een pony voor de kinderen.

Dit alles vond Judith veel mooier dan haar eigen complete poppenhuis of winkeltje. Daarbij voelde ze zich bij Elles' moeder op haar gemak, terwijl haar eigen moeder door de kinderen altijd min of meer schuw werd bekeken. Als kind was Judith er trots op dat haar moeder zo'n dame was, maar later toen ze een tiener was, zag ze hoe ze uit de toon viel. Niet dat de vrouwen in het dorp zo ouderwets waren, maar moeder was altijd net een beetje chiquer. Daarbij gedroeg ze zich ook zeer uit de hoogte, wat Judith soms danig irriteerde. Vader scheen zich ook al nooit te gedragen zoals moeder het graag

wilde, dat merkte ze al spoedig. Maar het dorp was op hem gesteld, en de kinderen zeker.

Judith bezocht de havo in de naburige stad samen met Elles, die haar vriendin was gebleven. Na haar eindexamen werd ze assistente bij een internist in het streekziekenhuis. Elles werkte er op het laboratorium. In het begin gingen ze met de fiets, nu hadden ze beiden een brommer en dachten er zelfs over een autootje aan te schaffen.

Op deze zomeravond tuften ze samen rustig naar huis. Judith keek af en toe van opzij naar haar vriendin. Tegen haar gewoonte was ze de laatste dagen erg stil. Judith was veel rustiger dan de beweeglijke, spontane Elles. Daarom begreep ze dat haar iets dwars zat.

„Laten we even stoppen,” stelde ze voor.

Ze deden dit vaker, altijd op hetzelfde plekje. Hun brommers tegen een boom, een paadje langs tot ze voor het hek van een weiland kwamen. Je kon het dorp zien liggen, rustig en dromerig, het fiere kerktorentje wijzend naar de hemel.

„Druk gehad?” informeerde Judith.

„Och.” Elles haalde haar schouders op. „Het kan mij op het moment niet druk genoeg zijn. Steeds dat gezeur thuis wil je wel eens vergeten.”

„Mmmmm.” Judith was er het type niet naar om direct te vragen wat ze bedoelde, hoe vreemd ze het ook vond, want bij Van de Reede was er nooit iets voor zover zij wist. En ze kwam er geregeld.

Elles keek haar aan. Haar anders vrolijke, blauwe ogen somber.

„Weet je, Niek gaat trouwen. Met Margreet.”

„Wat? Nu al? En ze kennen elkaar nog maar zo kort.”

„Ja, wat denk je? Ze moeten wel. De stommeling. Hij is pas eenentwintig. Een jaar ouder dan wij. Het zou nog kunnen als Margreet wat ouder was, maar zij is pas zeventien.”

Judith had niet direct een antwoord. Ze kende Niek vrij goed. Hij was een charmeur, had vaak vriendinnetjes maar...

„Maar ze hoeven toch niet te trouwen,” begon ze. „Tegenwoordig...”

„Ach Judith, we wonen op een dorp. Hoe dacht je dat mijn vader dat zou vinden? En de hare niet te vergeten. Het zit mij heel erg dwars. Niek heeft niet eens een baan. Na school is hij maar wat blijven rondhangen. Hij wil zich nergens binden. Dan hier, dan daar wat geld verdienen en het zo weer opmaken ook. Dat is mijn broer. Ik vind het meer dan beroerd voor Margreet. Zeventien jaar en zo gek op hem. En hij vindt alles maar vanzelfsprekend. Volgens mij houdt hij niet eens van haar.”

„Waar gaan ze wonen,” vroeg Judith zacht.

„Voorlopig bij ons. Ik ben bang dat ze erg ongelukkig zal worden. Margreet is een gevoelig type. Ik ken Niek te goed. Hij had een haaibaai moeten trouwen. Een vrouw die hem aan kan. Maar zo'n kind...”

„Wat zegt je vader ervan?”

„Hij? Wat denk je?”

Judith zei niets. Ze kende Elles vader als een rechtvaardig maar zeer conservatief man. Er zouden wel enkele woorden over gevallen zijn. Hoe prettig de ouders van Elles ook waren, modern in hun opvattingen waren ze allerminst. Ze hechtten grote waarde aan normen en regels, hadden strenge principes. Arme Margreet.

„Wanneer trouwen ze?” vroeg ze.

„Over drie weken. Ze krijgen de grote achterkamer, die dan als zit-slaapkamer wordt ingericht. Het arme kind. Ze kan beter bij haar ouders blijven en, aangezien er nu niets meer aan te doen is, de baby krijgen. En verder als ongehuwde moeder door het leven gaan.”

„Dat is onmogelijk op een dorp als dit, geloof je ook niet? Maar misschien valt alles mee. Niek zal toch wel van haar houden, anders zou hij niet...”

„Poeh. Op die manier houdt hij van een heleboel. Judith, je weet wel beter. Margreet is heus niet zijn eerste en ze zal ook zijn laatste niet zijn. Zulke mannen moesten niet trouwen. Judith, denk je er nooit aan, welke man wij zullen krijgen?”

„Als we ze al krijgen,” zei die droog.

Ze zwegen beiden. Judith wist dat Elles vaak genoeg een vriend had, zichzelf ook wel eens. Maar de ware. Wie was de ware? Hoe kwam je daarachter. Door het voorbeeld van haar ouders in geen geval. Lieve help, als dat een huwelijk was hoefde het voor haar niet. Waarschijnlijk was het bij Elles thuis wel beter. En misschien verwachtte zij gewoon te veel.

„We zullen naar huis moeten, Elles.”

„Ja, dat vrees ik ook. Zeg, kom je eens wat vaker, vooral nu. Ik heb het gevoel dat ik alleen sta. Vooral vader geeft Margreet van dit alles de schuld. En Niek is het daar geloof ik mee eens.”

Ze reden de brommers het fietspad weer op.

„Nu is Margreet maar af en toen bij ons, maar als ze voortdurend die steken onder water aan moet horen...”

Zwijgend reden ze het laatste stukje naar huis, namen met een korte groet afscheid toen Elles een zijweg in moest.

Even later was Judith ook thuis, reed haar brommer gelijk de garage in. Vader was in de tuin, las zijn krant, maar liet deze

zakken toen hij zijn dochter zag komen. Ze ging naast hem op de bank zitten.

„Je bent laat, kind.”

Ze keek op haar horloge. „Hooguit een kwartiertje later dan anders.”

„Ja, maar dat kwartiertje voor we gaan eten is erg belangrijk voor mij.”

Ze glimlachte. Hij nam haar van terzijde op. Twintig was ze dit voorjaar geworden. Een erg aantrekkelijk meisje in zijn ogen. Alleen al haar wonderlijk lichtgrijze ogen met de lange donkere wimpers. Soms was het hem angstig te moede. Zo'n dochter was een kwetsbaar bezit.

„Hoeveel harten heb je vandaag weer van de kook gebracht,” vroeg hij luchtig.

„Ik kan het echt niet meer bijhouden, paps,” zei ze plagend.

Hij wist best dat het onzin was. Een enkele keer een beetje verliefd, maar ineens was er weer iets wat haar niet aanstond. Waar wachtte ze op? Op iets dat niet bestond waarschijnlijk.

„Wacht je op de een of andere dokter?” had de vrouw uit het sigarenwinkeltje vorige week nog gevraagd. Ja, want zo was het hier ook wel; ze bemoeiden zich met alles. Als er te vroeg getrouwd werd, maar ook als het te lang duurde. Persoonlijke vrijheid had je niet veel. Of je moest je helemaal afzijdig houden, zoals moeder. Maar zij had dat nooit gekund. Ze was nog voor velen Judy van de meester. Het gaf ook iets vertrouwds.

„We kunnen eten.” Moeder stond in de deuropening. Moeder was eigenlijk nog knap, dacht Judith, terwijl ze opstond. Haar haren bijna zwart, een mooie huid, erg slank. Ze hield haar gewicht dan ook voortdurend in de gaten.

Ook nu at ze alleen een rauwkostslaasje. Eigenlijk zag je niet dat ze knap was, omdat ze charme miste. Judith had die charme wel, waar ze overigens nooit bij stilstond.

Ze herinnerde zich dat ze als kind nooit bij moeder op schoot mocht zitten, dat moeder een afkeer van haar had als ze verkouden was. Nog wist ze het moederlijke gebaar waarmee Elles' moeder haar getroost had toen ze eens een kapotte knie viel. Omdat ze het heerlijk vond een beetje te worden aangehaald, had ze langer doorgeblerd dan nodig was. Zelfs dat wist ze nog.

Toen ze 's avonds koffie dronken, dacht ze er weer aan. Elles' moeder was eigenlijk een lieve vrouw en dat zou niemand ooit van moeder zeggen. Of was ze niet in staat wat warmte te geven, sfeer te scheppen?

„Het schijnt dat Niek van de Reede met Margreetje Bouwens moet trouwen,” kwam moeders stem onverwachts.

Vader keek met een ruk op.

„Nee toch? Dat arme kind. Ze was net aan een verpleegstersopleiding begonnen. En trouwen ze?”

„Ja, wat dacht jij dan?” Moeder stond op om een schemerlamp aan te doen.

„Ik dacht dat ze geen van beiden aan trouwen toe zijn en zeker niet met elkaar.”

„Hoe kun jij dat nu beoordelen, al heb je ze dan in de klas gehad.

„Wilde je de ouders met de baby opscheppen? Dat zou een mooie boel worden. Bij Bouwens hebben ze nog vier kinderen. Een mooi voorbeeld.”

Judith keek van de een naar de ander. Wat was moeder toch altijd hard en direct klaar met haar oordeel. Steeds vaker viel haar dat op.

„Heb jij er iets van gehoord, Judith?”

„Elles vertelde het me. Ze had nogal met Margreet te doen.”

„Is het niet haar eigen schuld?” vroeg moeder koel.

„Ik weet het niet,” peinsde Judith hardop. „Niek is erg charmant en...”

„Charmant.” Haar moeder herhaalde het of het een vies woord was. „En vind jij dat een reden om...”

„Ik weet het niet, zeg ik toch,” zei Judith driftig ineens. „U hebt over mij niet te klagen. Ik ben heel behoorlijk twintig geworden. Alleen wordt me nu duidelijk als mij zo iets zou overkomen, dat u me de deur zou wijzen.”

„Als je ook maar een beetje op mij lijkt, zal jou zoiets niet overkomen, jou niet.”

„Maar ze is niet zoals jij, Ina. En wat ben ik daar dankbaar voor. Mijn hemel, wat ben ik dankbaar dat ze niet is zoals jij.”

Ontzet keek Judith naar haar vader. In de regel was het moeder die scherpe opmerkingen lanceerde, die vader meestal naast zich neerlegde. Maar nu, het leek of hij ineens een hekel aan haar had. Was het dan zo erg? Hij ontmoette haar blik, probeerde geruststellend te glimlachen.

„De reactie van je moeder doet me ineens denken aan oom Gilbert.”

„Als je daarover begint ga ik de kamer uit.” Moeder stond op.

„Waarom zou ze het niet mogen weten. Ga toch zitten, dan kun jij aanvullen wat ik vergeet.”

Moeder ging inderdaad weer zitten. Haar mond was toegeknepen tot een smalle streep.

„Hij was een... vrouwenjager, een smeerlap,” zei ze fel.

„Dat is geen begin, Ina. Het lijkt me beter als ik het vertel. Weet je Judith, ik hoorde zelf ook pas van zijn bestaan op onze

trouwdag. We kregen een gelukstelegram uit Frankrijk. Toen hoorde ik dat hij een nog vrij jonge oom was van Ina, de jongste broer van haar vader. Overigens altijd nog twintig jaar ouder dan wij. Hij woonde in Frankrijk, scheen daar een nogal gemakkelijk leven te leiden.”

„Zeg maar gerust losbandig.”

„Jullie zijn er geen van allen ooit geweest, dus die gedachte berustte nergens op.”

„We wisten zoveel, dat hij hier een meisje met een kind had laten zitten en ervandoor ging.”

„Misschien was het zo'n soort geval als met Niek. En zij trouwden dus niet. Maar de schande! In die tijd was dat allemaal nog veel erger en je moeder komt uit een zeer degelijke familie.” Dit laatste zei hij niet op een manier of hij het een pluspunt vond.

„Niemand wilde vanzelfsprekend nog iets met hem te maken hebben. Hij vertrok naar het buitenland zonder een cent. Hij had spoedig vrienden in Frankrijk, ook wel vriendinnen waarschijnlijk. Het meisje trouwde later toch nog. Het blijft een feit dat zij hem ook niet wilde hebben, dus het was alleen maar verstandig.”

„Er is nooit iets van hem terechtgekomen. Hij leidde een soort bohémienachtig bestaan. Vader heeft nog wel eens contact met hem gezocht, maar hij weigerde, is ook nooit meer geweest.”

„En nu?” vroeg Judith gespannen. „Is hij dood?”

„Sinds enkele jaren woont hij in de buurt van Driebergen.”

„Wanneer gaan we naar hem toe?”

„Nooit,” zei moeder kortaf.

„Als Judith hem wil opzoeken heeft ze mijn toestemming. Zijn adres kom ik wel te weten. Waarom eigenlijk niet, Ina? Wat hebben wij met die oude geschiedenis te maken.”

„Het heeft geen nut alles weer op te halen. Wat is hij nou helemaal van Judith. Een broer van haar grootvader, een oude man al, ongeveer vijfenzestig jaar denk ik. Wat heeft Judith daaraan?”

„Maar ik zou hem graag eens ontmoeten,” zei Judith. „We hebben toch al zo weinig familie.”

„Ik zal het wel eens voor je uitzoeken,” zei haar vader vriendelijk.

Judith had veel om over na te denken toen ze in bed lag. Maar het meest dacht ze toch aan de spanning tussen haar ouders. Het was of het de laatste tijd steeds erger werd. Vader was dus blij dat ze niet op moeder leek? Waarom eigenlijk? Voelde hij helemaal niets meer voor zijn vrouw? Ze had altijd wel geweten dat het niet ideaal was tussen haar ouders, maar ook gedacht dat het misschien in veel huwelijken zo toeging, dat je uit elkaar groeide.

De sfeer was zo kil, zo zonder enige warmte vaak. Bij Elles was het toch heel anders, dat had ze als kind al gevoeld.